

MIN BARNDOM/UNGDOM PÅ GRØNVANG

1 Grønvang 1951, set fra syd.

Da jeg er den nulevende, der sidst har boet på "Grønvang", mens den stadig var en fuldt drevet stor gård, og da det måske også kunne have en vis lokalhistorisk interesse for Vejen, har jeg valgt at lægge denne beretning under "Erindringer" på Vejen lokalhistoriske forenings hjemmeside.

Den 1. marts 1949 flyttede mine forældre Metha og Aage Kjær, min 4½ år ældre storebror, Anton og jeg til Grønvang. Jeg er født på "Karlslundegaarden" nord for Køge og havde de første godt 10 år af min barndom der og på "Assendrup Hovedgaard" ved Haslev, hvor min far begge steder var bestyrer. Vi flyttede fra en lille by - Høm - 4 km syd for Ringsted, så det var en stor forandring for os børn pludselig at blive "jyder". Med os havde vi foxterrieren Fix og katten Mumseged. Jeg husker ganske tydeligt, da vi kom til Grønvang. Min mor, bror og jeg kom med toget til Vejen ret sent om aftenen. Min far, hund og kat var kørt over med flyttevognen tidligere på dagen. Alle vore ting var anbragt (hulter til bulter) i det store hus. Min mor var naturligvis træt, og det er en af de få gange, hvor jeg har set min mor sætte sig ned og græde p.g.a. magtesløshed og træthed. Det føltes helt uoverkommeligt. Flyttefirmaet var K.Hansen, Vejen. Pakkemester var Alfred Christensen. Han har fornemmet situationen. Sagen var, at min storebror skulle konfirmeres 27. marts! Alfred Christensen fortalte, at hans kone Jenny var kogekone, og hun kunne da godt lave mad til Antons konfirmation, og sådan blev det. Og for øvrigt var fru Christensen vores kogekone ved alle fremtidige fester.

På Grønvang kom mine forældre hurtigt i gang. Der skulle fæstes karle og piger. Vi boede i hele hovedbygningen. Den første unge pige vi havde, var Ruth Iversen fra Granhøjgaard i Gamst. Hun var fantastisk både dygtig og sød. Desuden blev der aftaler om konehjælp - sådan efter behov. Der var vel 7-8 karle på kost i folkestuen (den var møbleret da vi kom) til morgenmad, middags- og

2 Grønvang fra havesiden.

aftensmad. Alt var klappet og klart til konfirmationsfest 27. marts 1949. Hele familien kom, d.v.s. hele min fars familie fra Vendsyssel, min mors familie fra Sjælland og nogle venner fra Sjælland. Alle dukkede op: Man var jo også lidt nysgerrig efter at se, hvor det nu var, vi var havnet i det mørke Jylland - og så i sådan en

stor hovedbygning! Af en eller anden grund husker jeg faktisk min brors konfirmation bedre end min egen (okt. 53).

Hurtigt startede vi i skolen. Anton på Vejen private realskole. Han tog præliminæreksamen juni 1951. Jeg kom i Bakkely skole i 4. klasse. Det var bestemt ikke lykken for mig: Jeg blev mobbet af et par af pigerne fra klassen, der dannede klier efter behov. Jeg var anderledes, talte sjællandsk. Når skolekammeraterne legede tik, legede jeg fanger. Eller når de legede put, legede jeg skjul, o.s.v., o.s.v.. Nå, men jeg havde heldigvis en masse at foretage mig og være sammen med derhjemme. En del af klassekammeraterne ville dog gerne lege med mig efter skoletid og i weekends, når blot de pågældende piger ikke fik nys om det.

Dette varede heldigvis ikke ved ret længe.

Jeg havde lærer Olesen og senere lærer Knudsen som klasselærere. De var vældig flinke ved mig. Jeg kom på realskolen fra 6. kl. (de fleste af mine klassekammerater kom først fra 7.kl.). Da var jeg blevet teenager, og det var sådan nogle gode år for mig. Over halvdelen af klassen kom fra oplandet, bl.a. var der 3-4 elever fra Bække. Tænk sig, de kom cyklende hver dag, sommer og vinter. Der var immervæk 13 km hver vej. Det skete, nok et par gange hver vinter, at skolegangen blev aflyst fordi eleverne fra oplandet ikke kunne komme ind på grund af sne. Det var skønt med sådan et par uventede fridage, så kunne vi tumle os i sneen, på ski, på slæde og i kane med heste foran (med bjælder på) eller på skøjter på skøjtebanen ved sportspladsen bag ved Vorupvej.

I november 1951 var der mund- og klovsyge her i landet. Det spredte sig som en steppebrand, og smitten kom også til Grønvangs fine malkebesætning (rød dansk malkerace), der leverede børnemælk til Grønvangs mælkeudsalg i Nørregade. (se under Nørregade 53). Mælken måtte nu p.g.a. smittefare ikke leveres. Der blev lavet afspærringer ved alle veje til gården. Der måtte slet ikke være nogen trafik til og fra gårde

3 Villa Vangen, i dag Vejen Business College.

Jeg blev flyttet ned på "Vangen", ejet og beboet af Alfas ejer og direktør Olav Vang- Lauridsen (også ejer af Grønvang), og jeg måtte slet ikke komme hjem før til jul!

På Vangen var husbestyrerinden frk. Maretty, og det var hende, der var "reservemor" for mig i den periode. Det befandt jeg mig godt ved, og jeg blev forkælet rigtig meget, havde heller ikke så langt ned i byen til de andre kammerater osv.

Jeg kom som lovet hjem til jul. Hvornår afspærringen blev ophævet husker jeg ikke, men i perioden hvor mælken ikke måtte leveres, lavede min mor selv smør, og der blev lavet masser af is til fryseren. Der blev blandet meget mælk i foderet til grisene. Store mængder mælk blev hældt i kloakken i den periode. Vi havde to hunde, en tæve "Fix" (Dansk/Svensk gårdhund) og en hanhund "Skipper", en stor og rar airdale terrier, som vi havde overtaget, da vi flyttede ind på Grønvang.

Under mund- og klovsygen måtte der som nævnt ikke være færdsel til og fra gården. Skipper måtte jo heller ikke forlade matriklen. Da jeg kom hjem fra Vangen, var Skipper borte. Jeg var ulykkelig og cyklede rundt og ledte efter den hund i ugevis, spurgte hos alle naboer, kaldte på Skipper ude i skoven og på markerne, ledte alle vegne! Skipper kom aldrig igen! Først mange år senere - da jeg igen talte om Skipper - fortalte min far, at han havde været nødt til at få Skipper aflivet p.g.a. smitterisiko. Det tilgav jeg faktisk aldrig min far. Jo, nok at han havde fået Skipper aflivet, men at han ikke fortalte mig det. Han turde simpelthen ikke fortælle mig det, da han vidste hvor ulykkelig jeg ville blive! Ja, sådan har jeg altid haft det med dyr - og har det stadigvæk!

Livet på gården var meget årstidsrelateret. Om foråret f.eks. skulle alle marker klargøres til såning, der skulle forårsrengøres ude og inde. I forårsarbejdet var man meget afhængig af vejrliget, og jeg husker mange "påsker" hvor alle også måtte arbejde i helligdagene.

Køkkenhaven - den var stor - skulle tilsås. I stuehuset blev der gjort hovedrengøring, det blev altid planlagt, så det var overstået inden 1. maj, som var den almindelige skiftedag for piger og karle. Vi havde 2 piger ansat ad gangen, og det var rarest hvis de ikke begge to skulle skifte samtidig. De 7-8 karle, der var ansat, boede på karlekamre ovenpå den sydøstlige del af hestestalden og var på fuld kost. De spiste i folkestuen sammen med min far morgen, middag og aften. Af og til om aftenen opholdt de sig også i folkestuen - sammen med pigerne naturligvis. Der blev spillet spil, spillet grammofon, og - det hændte da også, at nogle af pigerne og karlene blev kærestes, ja nogle blev senere gift med hinanden.

Om foråret blev køerne lukket ud på markerne, ligesom hestene kom på græs. Det var skønt at følge med i, hvor glade dyrene var, når de blev lukket ud og kunne bevæge sig frit på markerne.

I forsommeren skulle der luges roer, og dertil blev der ansat ekstra hjælp. Jeg selv skulle læse lektier til den årlige årsprøve på realskolen i juni, og jeg husker mangan en gang, hvor jeg har kigget på roelugerne om morgenen, når jeg kørte til skole og ønskede, at det var mig, der kunne gå i roerne hele dagen i stedet for at slide med bøjerne!

Hele familien var altid til Grundlovsfest 5. juni i Skibelund. Om eftermiddagen var der taler og foredrag, som mine forældre gik meget op i (jeg kedede mig nogen gange). Vi spiste medbragt mad til aften, det var så hyggeligt. Om aftenen var der friluftsteater på scenen, og derefter "estrade bal" længere nede i Skibelund krat. Det var sagen for alle vi unge mennesker. Sent var det inden vi kom hjem, og næsten altid skulle vi op til årsprøve/eksamen dagen efter. Til Sct. Hans, hvor vi havde fået sommerferie fra skolen, holdt

Ungdomsforeningen altid Sct. Hans fest med bål, båltale og dans til den lyse morgen. Jeg husker nogle gange, hvor mine forældre var værter ved sådan en Sct. Hans fest. Det var sjovt og festligt.

I sommerferien hjalp jeg til hjemme med alt forefaldende, bl.a. bærplukning og i køkkenet, når pigerne på skift havde ferie, ja det havde man også dengang, selvom det slet ikke var så organiseret som nu. Vi havde mange feriegæster i sommerens løb. Mine forældre var meget gæstfri og i den periode vi var på Grønvang,

4 På vej til høstfolkene i jumbe med mad og drikke ca.1953.

var flere fætre og kusiner elever på Ladelund landbrugsskole og Askov højskole. De kom naturligvis meget hos os på Grønvang, og det var dejligt både for dem og for os. Mine bedsteforældre fra Ringsted var der i længere perioder, endvidere onkler, tanter, fætre og kusiner, så der var liv og glade dage og aftener, hvor vi ofte gik i skoven, tog på udflugt til Skibelund.

Vi fiskede i Vejen å, hvor Grønvang havde et stort stykke eng ved Andstbro. Jeg har været med til at fange ål derude tidligt om morgenen.

Jeg selv var også på sommerferie, dels med familien Vang-Lauridsen til Strandgården i Blåvand (se afsnit under "Vangen") og dels besøgte jeg familie og mine forældres venner rundt i landet. Det var snildt med de gode togforbindelser fra Vejen.

Min far havde fødselsdag 31. juli, og det var en fast tradition, at vi altid fik karbonader, hjemmedyrkede nye kartofler, nye gulerødder, blomkål og spinat. Vi fik også ofte ny slagtede kyllinger med nye kartofler og agurkesalat. (Man fik jo ikke dengang tomater, agurker o.s.v. om vinteren, nej det var en naturlig sommerspise).

I høstens tid var der travlhed overalt, daglejere blev ansat som løs hjælp. Jeg husker, at hvert år til høsten kom en mand, Johansen, cyklende fra København for at være med til at høste. Han kom cyklende den lange vej, havde fint tøj på, cykelklemmer på bukserne, hvide tennissko og hvid kasket. Han var en humørspreder, elskede at komme på landet og arbejde. Han optrådte ofte med "at gå på hænder". Når høsten var overstået, cyklede han hjem igen. Jeg mener han boede i Reventlowsgade på Nørrebro. Vi fik julekort fra ham hvert år til jul.

I høsten arbejdede man altid til langt ud på aftenen, når vejret var til det. Der skulle naturligvis ekstra forplejning til, og ofte kørte min mor og jeg (og hvem der ellers var på besøg) i jumbe ud med saftvand, og eftermiddagskaffe med kage. Samme procedure om aftenen, når man arbejdede sent med at få høsten kørt ind. Det gjaldt om ikke at spille for megen tid for høstfolkene. Næste dag kunne det jo være regn- og tordenvejr, ja, sådan har man jo altid i landbruget været afhængig af vejrliget.

5 Brejdablik.

Når høsten var veloverstået, blev der holdt høstfest for alle gårdens ansatte med koner, kærester osv. Laden blev pyntet, der blev serveret mad, øl og brændevin, og så var der dans. Herligt!

Så var der frugthøsten sidst på sommeren. Der var frugtplantage syd for haven, ud mod Askovvej, overfor Brejdablik. Udover diverse æble-, pære- og blommetræer var der en masse morel- og kirsebærtræer. I sommerens løb kravlede vi op i træerne, plukkede og spiste. Jeg har aldrig hverken før eller siden - smagt så vidunderlige moreller og kirsebær!

Jeg havde fødselsdag 2 dage før jul, og da var der jo altid travlt, så i de år jeg gik i skole, blev fødselsdagen altid holdt med kammeraterne om sommeren. Jeg husker specielt en fødselsdagsfest - jeg tror jeg var blevet 15 år - der blev holdt i kælderens på Grønvang, i et stort rum, der mange år tidligere var blevet brugt til gymnastiksal og beliggende i den østlige del af hovedbygningen med nedgang udefra. Der var pyntet med bølgegrene og blomster. En stor del af haven var illumineret med kulørte lanterner. Jeg tror vi fik smørrebrød og punch (med noget alkohol i). Det var en ungdomsfest!

Om efteråret skulle der tages roer og kartofler op. I det hele taget bestod efterårsarbejdet i forberedelse til vinteren. Der blev også tærsket, så der var både foder og strøelse til besætningen, der bestod af ca. 60 malkekøer (rød dansk malke race) et par tyre, kvier og kalve, som der også var opdræt af. Ganske mange grise, både søer og smågrise i grisestalden. I hestestalden var der både bokse og båse til hestene. Jeg vil mene, der var ca. 8 store arbejdsheste, en mælkehest "Stella" og et par rideheste.

Hestene var min store lidenskab. Det skete af og til, at der var opstaldet rideheste, ejet af hestehandlere fra Vejen, og det var min store chance for at komme til at ride. Jeg ville så gerne selv have en ridehest. Havde i 1954 eller 1955 sparet nogle penge sammen. Hidtil havde jeg gået til klaverspil hos Olga Hansen og havde mit eget klaver, men det fængede ikke rigtig hos mig, så jeg fik lov til at ophøre med spil. Jeg solgte herefter mit klaver, og havde så råd til at købe en hest.

Min far sagde, at jeg selv måtte finde ud af, hvordan jeg kunne få en evt. hest opstaldet og foder til samme. Jeg tog ned på Vangen til direktør Olav Vang- Lauridsen og spurgte, om jeg måtte have en hest opstaldet på Grønvang og få foder til den. Vi fik i det hele taget en rigtig god snak om heste, ridning o.a. Alting skulle dog være helt formelt, så få dage efter mit besøg hos direktøren, fik min far et brev, hvori OV-L skrev at han havde haft besøg af mig, og at han herefter ville give tilladelse til, at jeg fik foder og opstaldning til en ridehest - dog mod at han (direktøren) selv måtte have lov til at benytte ridehesten efter lyst og behov (det skete dog aldrig).

6 "Mikkeline" med mig ca. 1957

Glad var jeg! Jeg fik købt hest, en hoppe, engelsk fuldblod, rød med en flot manke, hun fik navnet Mikkeline. Jeg blev medlem af Vejen rideklub, deltog lidt i stævner. Jeg red mest ture i naturen sammen med Helga Lander Olsen - en af de dygtigste ryttere jeg har kendt. I sommerhalvåret mødtes vi kl. 05.00 om morgenen og red skønne ture rundt i omegnen. Bedst var det efter høst, så kunne vi ride på alle markerne også. Ellers gik turene til Estrup skov, Knagemøllen, Skibelund, langs Kongeåen o.s.v. Når vi kom hjem fra vore ture, og havde gjort hestene i stand og sat dem på græs igen, kom jeg ind til mor, som altid havde gjort badet og morgenmaden parat, inden jeg mødte hos tandlæge Nyvad kl. 8. (Jeg havde taget præliminæreksamen i 1955 og begyndte umiddelbart herefter som klinikelev hos tandlæge Nyvad). Når der var troldefest og

georginefest deltog vi også fra rideklubben i optog gennem byen. En stor del af min fritid i de 3 år, jeg boede hjemme efter afsluttet skolegang, gik med ridning, gymnastik + opvisninger. Et par aftener om ugen + nogle lørdage gik jeg på handelsskole (det betalte min far) og i 1957 tog jeg handelsskoleeksamen med fremmede sprog.

Det var på det tidspunkt ikke almindeligt at have fjernsyn, man hørte radio. Når mine morforældre fra Ringsted var på besøg - altid i længere perioder - skulle vi altid høre gammel dansemusik, som var 1 x om ugen i radioen. Min mormor elskede at danse, og det var altid mig der skulle danse med hende (jeg var nok den eneste, der ville!) Så vi dansede vals, polka, trippevals, hopsa o.s.v. Det var ganske fornøjeligt, men da jeg blev ældre også lidt "flovt".

Den første TV-udsendelse jeg så, foregik hos Grønvangs røgter (senere fodermester) Rasmus Asferg Madsen og hans kone. De boede i fodermester hus med 2 lejligheder ved Askovvej (der hvor kontorforsyning syd ligger i dag). I den anden lejlighed boede fodermester Søren, der var en bror til Rasmus. Rasmus og Maren havde 4 børn (vist nok) Jeg husker Anette og Lone (senere gift med murer Flemming Poulsen, Vejen). Nå men vi blev alle budt til at se TV udsendelse en lørdag aften med landsindsamling til fordel for Ungarn, med Volmer Sørensen og Svend Pedersen. Til sådan en begivenhed var mange samlet, folk sad på stole, borde og gulvet. Det var dengang en fantastisk oplevelse for mig at overvære en TV-udsendelse!

7 Her er jeg i 1954 med Kaj-Olav Vang Lauridsen i den smarte norske barnevogn og med Johs. V.-L.'s folkevogn i garagen og familiens Engelske Setter "Tom" i forgrunden.

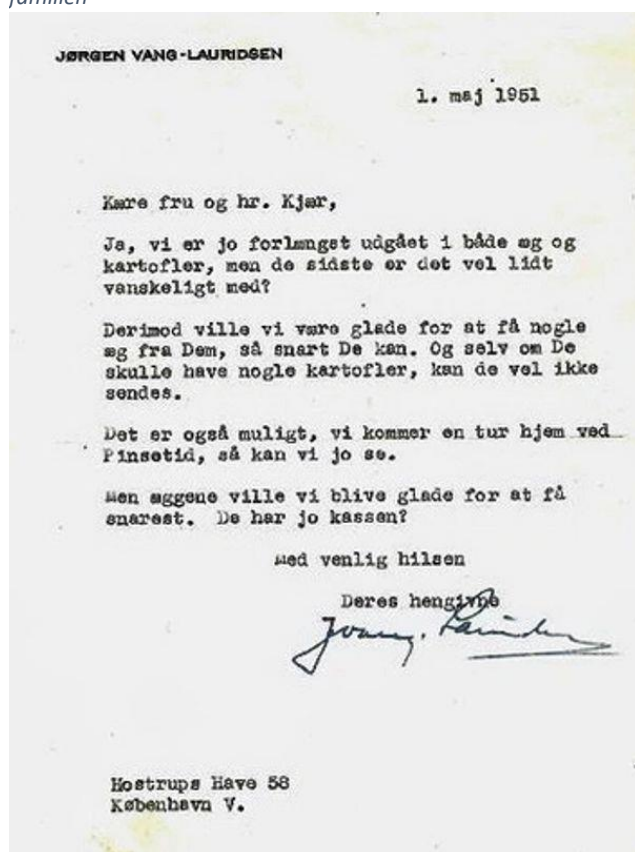
Mine 4 år på Vejen realskole var gode. Jeg var nok ikke den flittigste elev, slet ikke god til matematik, hvor læreren var Max Pedersen. Han kunne kun lide de dygtige elever, og der var ikke grænser for, hvad han kunne bruge af ukvemsord på vi andre stakler. Min storebror Anton, var et matematisk geni, og jeg blev ALTID af Max mindet om min dygtige storebror, og så mig, der var så dum! De andre fag gik det dog udmærket med. Der var et rigtig godt kammeratskab i klassen. Min bedste veninde, Dorrit Leth Møller, var kostelev på skolen og boede hos hr. og fru Pedersen. Dorrit havde haft børnelammelse og var lidt handicappet m.h.t. at gå. Jeg besøgte ofte Dorrit på skolen, hun havde værelse allerøverst oppe. Af og til blev jeg af fru Pedersen inviteret til at spise med om aftenen, det var jeg faktisk meget stolt af og ydmyg overfor. Nogle få lærere boede også øverst oppe i værelser på skolen, bl.a. i en periode lærer Raaby, lærer Erbs og frk. Gregersen.

I den periode blev der holdt mange skolefester, private fester, gymnastikballer osv. Når man tænker tilbage på de år, var det næsten én stor fest!

Ca. 1952-53 flyttede Johannes Vang- Lauridsen (søn af direktør Olav Vang- Lauridsen), ind på Grønvang. Han havde hidtil boet hjemme på Vangen, var uddannet ingeniør, og ansat på Alfa. Johannes var blevet 30

år, og da hans far spurgte ham hvad han ønskede sig til sin fødselsdag, svarede Johannes, at han ønskede at bo på Grønvang. Der blev ved den lejlighed lavet en hel del om i hovedbygningen, således at Johannes fik den østlige ende af huset nedenunder og til dels ovenpå. Hovedindgangen havde vi fælles. Bl.a. blev der installeret et flot og meget moderne køkken "ESTO Køkkenet", som Jørgen Vang- Lauridsen (bror til Johannes) var forhandler af. På et tidspunkt har Johannes så mødt Sigrid Anker, der var nordmand. De blev gift, og i feb. 1954 fik de sønnen Kai Olav. Efter at Johannes og Sigrid var blevet gift, blev der holdt et mægtigt karneval på Grønvang, hvor en del af byens "spidser" var inviteret udklædte. To af mine veninder, Hanne Holm Jensen og Lis Paulsen skulle sammen med mig hjælpe til ved den fest, og det var en oplevelse af de helt store for os ganske unge piger. Når gæsterne ankom, skulle vi vise dem til rette, d.v.s. tage dem med ovenpå, damerne til ét værelse og herrerne til et andet. Jeg husker bl.a., at "stakit Jørgensen" (Vejen Stakit fabrik) var klædt ud som dame "Chris Jørgensen", og da vi kom ovenpå ville han/hun naturligvis ind på dameværelset for at nette sig. Og sådan foregik hele aftenen og natten. Det var en FEST, der blev talt længe om i Vejen og omegn.

8 Som det ses herunder, var der ofte forsendelser af fødevarer til familien

Mine forældre var som tidligere nævnt ansat af direktør Olav Vang- Lauridsen og fik løn via Alfa, hvor frk. Knudsen, sekretær og højre hånd for direktøren, styrede alt det med afregning og regnskab. Frk. Knudsen var i øvrigt søster til lærer Knudsen (Bakkely). Min far hentede penge den første hver måned på Alfa, udbetalte løn i kontanter til samtlige ansatte. Min mor fik naturligvis også løn og førte husholdningsregnskab og refererede også til frk. Knudsen, Alfa, til hvem begge mine forældre havde et fortrinligt og hjerteligt forhold.

I husholdningen var man næsten selvforsynende: Der blev slagtet gris efter behov. Min mor havde et stort fjerkræhold, så der blev slagtet kyllinger, høns og duer. Ænder og gæs blev opdrættet og slagtet til Mortens aften og jul. Æg og fjerkræ blev også leveret til husholdningen på Vangen. Ved juletid blev der endvidere sendt store pakker med

naturalier og slagtede ænder/gæs, til Vang- Lauridsen familien i København og andre steder. Min far var simpelthen ekspert i at pakke pakker. De blev sendt fra Vejen station som banepakker. Senere, da jeg var flyttet hjemmefra, først til København, derefter Odense, blev der også sendt pakker til mig med alskens naturalier m.m. flere gange om måneden!

Vi havde mange traditioner i årets løb, mest dog nok ved juletid, som startede 1. december. Vi havde adventskrans - det var stort set den

eneste pynt man havde inden juleaften. Vi gik i Vejen kirke de 4 adventssøndage. På vejen hjem fra kirke købte vi smørkringle hos bager Sørensen med hjem til kaffe og tændt adventskrans.

Når juleaften nærmede sig var det mit job at lave juledekorationer og pynte op med kravlenisser m.v. Aftener forinden sad vi og klippede juletræs-pynt, hjerter, kræmmerhuse osv. Dagen før juleaften gik vi i samlet trop, far i spidsen, ud for at fælde juletræ.

Juleaften var vi mange, dels familiegæster samt evt. de karle og piger, der ikke kunne komme hjem til deres forældre. Selve landbrugsarbejdet var gået i hi i juledagene, men der skulle jo stadig malkes og alle dyr skulle fodres og passes. Det gjaldt malkebesætning, grise, heste, høns og fjerkræ. Jeg husker rigtig mange af de ansatte på gården, så det vil være for omfattende at nævne alle, men vi havde et godt forhold til dem, synes jeg. Nævne vil jeg dog Søren og Rasmus i kostalden, Henry, som var mejerist. De 3 var gift og havde familie og boede i medarbejderboliger. Knud Pedersen var forkarl nogle år. Han var en dygtig rytter og havde egen hest, som var opstaldet på Grønvang. Ham kunne jeg alliere mig med m.h.t. at han også indimellem passede min hest. Knud var aktiv i Vejen Ride Klub. Af og til var vi en del unge mennesker, der red ture sammen i naturen. Jeg var helst kun med, når Helga var med. Det kunne let blive for vildt for mig, da jeg havde svært ved at styre min fuldblodshest, når de andre galoperede i stor fart, bl.a. Egon Bøttker, Hans-Anton Knudsen, Peder Okslund og Knud.

Direktør Olav- Vang Lauridsen døde på Vangen 1956.(Min far sad på bukken af den sorte hestetrukne rustvogn fra Vangen til Vejen Kirke).

Derefter var det ingeniør Johannes Vang- Lauridsen, der blev mine forældres arbejdsgiver. Mine forældre havde et ganske udmærket forhold til Johannes, specielt min mor gjorde mange ting for Johannes, bl.a. lavede hun lækker mad, hvis Johannes havde f.eks. forretningsforbindelser med hjem om aftenen. Da Sigrid kom til, opstod der hurtigt et hjerteligt og fortroligt forhold mellem min mor og Sigrid. Også efter skilsmissen var der megen fortrolig brevskriveri imellem de to. Jeg selv var også glad for Sigrid, og efter Kaj Olavs fødsel passede jeg ham af og til, gik tur med ham i barnevognen og med hunden Tom ved siden.

Men - på et tidspunkt synes jeg nu nok, at Johannes gik for vidt m.h.t. mors velvillighed: Han anskaffede sig pelsdyr, Chinchillaer, sammen med vennen Gunnar Gundersen fra Askov. De fik overtalt min mor til at passe dem, selvfølgelig mod en vis betaling - men alligevel! De små gnavere, der var meget sarte og svære at få til at overleve, blev anbragt i små bure i et rum i kælderen under hovedbygningen. Mor fik hjælp af Nis Madsen, som var en trofast alt-mulig-mand, ansat på Grønvang i al den tid, vi var der.

Planen var også, at Gunnar Gundersen skulle hjælpe efter behov. Det var spændende i starten, men derefter var det nu så-som-så med den aftalte hjælp fra både Gunnar Gundersen og Johannes! Mor førte journal over hvert enkelt dyr. Der skulle være en bestemt temperatur i rummet hos chinchillaerne, hvert enkelt dyr skulle fodres med specialfoder, tæverne skulle parres, og nogle gange kom der da unger, der også var meget sarte.

Nogle dyr skulle tages fra til pelsning, ja, Johannes og Gunnar Gundersen troede vel nærmest, at de skulle blive millionærer af at holde chinchillaer! Nå, men hvornår det pelsdyrhold stoppede ved jeg ikke, måske først da mine forældre rejste i 1961? (Pudsigt var det, at da jeg mange, mange år senere sammen med Linda Klitmøller, Lokalhistorisk Arkiv, Vejen gik rundt i alle rum i den gamle hovedbygning på Grønvang (medens den stadig eksisterede) og fortalte om rummenes funktioner, og kom ned i kælderen, lugtede der stadig af pelsdyrhold!).

Jeg rejste hjemmefra i 1958, først til København og senere til Odense, men Grønvang var stadig "mit hjem". 22. august 1960 havde jeg været hjemme på weekend. Min gode veninde Lis Paulsen, der også arbejdede i Odense, var også hjemme på weekend hos sine forældre og forlovede. Tidligt mandag morgen skulle vi mødes med en anden veninde, der kom kørende fra Varde i sin fars bil. Lis og jeg blev taget op nede ved Falck stationen, kørte på hovedvej 1 mod Odense. Nåede dog kun til Dollerup v. Lunderskov, hvor vi kom ud for et frygteligt trafikuheld: Lis blev dræbt på stedet! Jeg selv blev også kastet ud af bilen, fik hjernerystelse, brækkede ribben m.m., vågnede først op inde på Kolding sygehus. Det var så forfærdeligt med Lis. Hendes forældre Maren og Hans Paulsen, Fredensgade, kom aldrig over Lis' død! Jeg var indlagt på Kolding sygehus et par uger, hvorefter jeg havde 3 ugers rekreation hjemme hos mine forældre på Grønvang, hvor jeg blev rigtig godt forkælet. Jeg var jo også aldeles berørt af at miste Lis.

Mine forældres ansættelse på Grønvang sluttede marts 1961, efter at Johannes havde besluttet, at han ville forpagte Grønvangs jorder ud. Mine forældre flyttede derefter til en lille ejendom "Ålykke" på Asbovej. Senere flyttede de til Møllevej i Askov, hvor de havde nogle gode pensionist år.

Bertha Christiansen
Drostrup, 01. maj 2012.